

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Witold

Nazwisko: Kosiński

Miejsce urodzenia: Kosianka Stara pow. Bielsk Podlaski

Data urodzenia: 08-05-1920

Imię ojca: Leopold

Imię matki: Marianna

Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów

Stan zachowania

Uwagi

Witold Kosiński (ur. w maju 1920 r.) w latach 1944-1945 był współpracownikiem placówek konspiracji AK-AKO i następnie (od wiosny 1945) żołnierzem antykomunistycznych oddziałów partyzanckich 5 Brygady Wileńskiej AK i oddziałów Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) na terenie pow. Bielsk Podlaski. Walczył zbrojnie z komunistycznymi okupantami kraju z UB, MO i PPR także na terenie powiatów Sokółów Podlaski, Siemiatycze, Wysokie Mazowieckie, Hajnówka i Białystok - między innymi w szeregach oddziału pod dowództwem kpt. Romualda Rajsa pseud. "Bury". Witold Kosiński pseud. "Rybak" figuruje w aktach i zapisach ewidencyjnych WUBP w Białymstoku, WUBP w Olsztynie, MBP i PUBP Bielsk Podlaski z lat 1946-1947. Zapisano w nich między innymi, że ww. partyzant to "członek bandy >Młota< [tj. jednego z oddziałów 5 Brygady Wileńskiej AK]" i następnie "bandy >Burego<", który został "aresztowany dn. 1 V 46 r. przez WUBP w Białymstoku jako czynny członek bandy >Burego<" i skazany dn. 8 czerwca 1946 przez Sąd Okręgowy w Białymstoku na karę śmierci. W tzw. kartotece skazanych zapisano, że Witold Kosiński został "stracony" dnia 21 czerwca 1946.

Wpis na podstawie zapisów ewidencyjno-kartotecznych.

Witold Kosiński pseud. "Rybak" figuruje jako "podejrzany" i następnie oskarżony (wraz z 9 innymi żołnierzami partyzanckiego oddziału antykomunistycznego Narodowego Zjednoczenia Wojskowego pod dowództwem kpt. Romualda Rajsa pseud. "Bury") w aktach śledczych i operacyjnych UB z WUBP w Białymstoku z lat 1946-49. Byli oni oskarżeni (i następnie skazani na karę śmierci) między innymi o to, że w latach 1945-1946 należeli do "nielegalnej organizacji" zbrojnej, o "udział w związku zbrojnym mającym na celu obalenie przemocą demokratycznego ustroju państwa", "udział w gwałtownych zamachach na funkcjonariuszy MO, UBP, członków ORMO i PZPR" oraz o inne "przestępstwa". Akta te zawierają między innymi arkusz informacyjny dot. Witolda Kosińskiego. Zanotowano w nim między innymi, że Witold Kosiński pseud. "Rybak" to "członek bandy >Młota< [tj. jednego z oddziałów 5 Brygady Wileńskiej AK]", który następnie "dn. 2 XI 1945 wstąpił do bandy >Rekina< [tj. do jednego z oddziałów partyzantów NZW podporządkowanych dowództwu kpt. Romualda Rajsa pseud. >Bury< i jego zastępcy por. Kazimierza Chmielowskiego pseud. >Rekin<]". Zapisano także, że ranny Witold Kosiński ("postrzelony w brzuch") został pojmany przez UB po zbrojnej walce jego oddziału z KBW w dniu 29 kwietnia 1946.

IPN Bi 07/657 (1416/III).

Witold Kosiński pseud. "Rybak" występuje wraz z kilkuset innymi żołnierzami i współpracownikami antykomunistycznego podziemia w aktach Wydz. III WUBP w Białymstoku z lat 1945-1953 zarejestrowanych jako "Akta rozpracowania obiektowego kryptonim >Łupaszko<". Akta te dot. głównie ustalenia miejsc zamieszkania i pracy członków, współpracowników i tzw. (przez UB) meliniarzy rozbitego wcześniej przez siły UB (w 1948 r.) oddziału mjr Zygmunta Szendzielarza pseud. "Łupaszko" oraz "rozpoznania" utrzymywanych przez nich kontaktów. Akta te zawierają m.in. meldunki, raporty i sprawozdania UB o działalności partyzanckich oddziałów pod dowództwem "Wiktora", "Młota", "Jaskółki", "Zygmunta", "Burego", "Rekina" i innych.

IPN Bi 07/1522 t. 2 (2282/III).

Witold Kosiński pseud. "Rybak" występuje wraz z kilkuset innymi żołnierzami i współpracownikami antykomunistycznego podziemia w obszernych aktach UB z WUBP w Białymstoku i Wojskowego Sądu Rejonowego w Białymstoku z lat 1946-1949. Akta te dot. sprawy karnej prowadzonej przeciwko dowódcom partyzanckich oddziałów Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) na Podlasiu: kpt. Romualdowi Rajsowi pseud. "Bury" oraz jego zastępcy por. Kazimierzowi Chmielowskiemu pseud. "Rekin". Byli oni oskarżeni m.in. o to, że w okresie od maja 1945 do jesieni 1948 na terenie woj. białostockiego, lubelskiego, warszawskiego i olsztyńskiego należeli do nielegalnych organizacji AK i NZW "usiłujących przemocą zmienić demokratyczny ustrój państwa", że dokonywali "gwałtownych zamachów na żołnierzy Armii Czerwonej, Wojska Polskiego, posterunki MO i funkcjonariuszy UB" oraz o inne "przestępstwa". Akta te zawierają m.in. protokoły przesłuchań ww. partyzanckich dowódców.

IPN Bi 212/2997 t. 3 (Sr. 769/49).

Witold Kosiński pseud. "Rybak" występuje wraz z kilkuset innymi żołnierzami i współpracownikami antykomunistycznego podziemia w aktach Wydz. "C" KW MO w Białymstoku z lat 1974-1979 zatytułowanych "Kwestionariusze osobowe do charakterystyki nr 41". Ta charakterystyka (opracowana przez SB na podstawie akt UB z lat 1940-ch) dot. partyzanckich oddziałów 5 Brygady Wileńskiej AK - działających w latach 1945-1947 na terenach powiatów Wysokie Mazowieckie, Bielsk Podlaski, Sokołów Podlaski i powiatów sąsiednich. Akta te obejmują przede wszystkim kwestionariusze osobowe żołnierzy 5 Brygady i ich współpracowników. W kwestionariuszu dot. Witolda Kosińskiego pseud. "Rybak" zapisano między innymi, że ww. to "członek NZW", który "w dniu 2 XI 45 r. wstąpił do bandy Krynskiego ps. >Rekin< należącej do NZW (...). Brał udział w napadach na posterunki MO, żołnierzy Armii Czerwonej i WP na terenie powiatów Bielsk Podlaski i Sokołów Podlaski. W dniu 1 V 1946 r. został ujęty z bronią w rękę".

IPN Bi 019/22 t. 3 (1/22).

Witold Kosiński pseud. "Rybak" występuje wraz z kilkuset innymi żołnierzami i współpracownikami antykomunistycznego podziemia w aktach Wydz. "C" KW MO w Białymstoku z lat 1974-1982 zatytułowanych "Kwestionariusze osobowe do charakterystyki nr 2". Ta charakterystyka (opracowana przez SB na podstawie akt UB z lat 1940-ch) dot. oddziałów i struktur 6 Partyzanckiej Brygady Wileńskiej - działających w latach 1946-1949 na terenach powiatów Wysokie Mazowieckie, Bielsk Podlaski, Sokołów Podlaski i powiatów sąsiednich. Akta te obejmują przede wszystkim kwestionariusze osobowe żołnierzy 6 Brygady i ich współpracowników. W kwestionariuszu dot. Witolda Kosińskiego pseud. "Rybak" zapisano między innymi, że ww. to "członek NZW", który "dnia 2 XI 1945 r. wstąpił do bandy >Rekina< NZW. Po dwóch tygodniach pobytu w tej bandzie przeszedł do bandy >Młota<. Z bronią w rękę brał udział w szeregu napadach na posterunki MO, żołnierzy WP i Armii Czerwonej (...) na terenie powiatów Bielsk Podlaski i Sokołów. Dnia 1 V 1946 r. został ujęty z bronią w rękę".

IPN Bi 019/24 t. 2.

Witold Kosiński pseud. "Rybak" występuje wraz z kilkuset innymi żołnierzami i współpracownikami antykomunistycznego podziemia w aktach Wydz. "C" KW MO w Białymstoku z lat 1980-1981 zatytułowanych "Kwestionariusze osobowe do [oddziału] >Burego<", tj. do "Charakterystyki nr 71". Ta charakterystyka (opracowana przez SB na podstawie akt UB z lat 1940-ch) dot. partyzanckiej 3 Brygady Wileńskiej NZW - działającej w latach 1945-1947 na terenach powiatów Bielsk Podlaski, Hajnówka, Sokołów Podlaski i powiatów sąsiednich pod dowództwem kpt. Romualda Rajsa pseud. "Bury". Akta te obejmują przede wszystkim kwestionariusze osobowe żołnierzy 3 Brygady Wileńskiej i ich współpracowników. W kwestionariuszu dot. Witolda Kosińskiego pseud. "Rybak" zapisano między innymi, że ww. "w okresie od września 1945 roku do kwietnia 1946 na terenie woj. białostockiego był członkiem nielegalnej organizacji NZW. Wchodził w skład bojówki PAS [tj. Pogotowia Akcji Specjalnej NZW] dowodzonej przez >Burego< i >Rekina<. (...) Pełnił funkcję zastępcy szefa gospodarczego w bojówce >Burego<".

IPN Bi 019/31 (1/29).

Witold Kosiński pseud. "Rybak" występuje wraz z kilkuset innymi żołnierzami i współpracownikami antykomunistycznego podziemia w aktach Wydz. "C" KW MO w Białymstoku z lat 1973-1987 zatytułowanych "Kwestionariusze osobowe do charakterystyki nr 57". Ta charakterystyka (opracowana przez SB na podstawie akt UB z lat 1940-ch) dot. Komendy Powiatu Bielsk Podlaski krypt. "Burza" Narodowego Zjednoczenia Wojskowego oraz partyzanckich oddziałów i struktur jej podległych - działających w latach 1945-1956 na terenach powiatu Bielsk Podlaski i kilku gmin pow. Hajnówka. Akta te obejmują przede wszystkim kwestionariusze osobowe żołnierzy i członków NZW. W kwestionariuszu dot. Witolda Kosińskiego pseud. "Rybak" zapisano między innymi, że ww. "w okresie od dnia 2 XI 1945 r. na terenie pow. bielskiego należał do nielegalnej organizacji NZW. Był szeregowym członkiem w oddziale >Rekina<".

IPN Bi 019/118 t. 4 (2/56).